

CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATEREA DISCRIMINĂRII

AUTORITATE DE STAT AUTONOMĂ

HOTĂRÂREA nr. 107 din 27.01.2021

Dosar nr: 233 /2020

Petiția nr: 2015/31.03.2020

Petenți:

Reclamați: Instituții ale statului, respectiv: Guvernul României; Parlamentul României; Ministerul Afacerilor Interne; Inspectoratul General al Poliției României; Inspectoratul General pentru Situații de Urgență; Departamentul pentru Situații de Urgență; Grupul de Comunicare Strategică; Președintele României; Administrația Prezidențială, Statul Român prin Ministerul Finanțelor Publice;

Obiect: emiterea unor acte normative care îngrădesc dreptul la tratament a pacienților cronici cu boli rare și tratare cu preponderență a pacienților cu COVID 19

I. Numele, domiciliul sau reședința părților

1. Numele, domiciliul, reședința sau sediul petentului/lor

2. Numele, domiciliul, reședința sau sediul părților reclamate

Guvernul României; Parlamentul României; Ministerul Afacerilor Interne; Inspectoratul General al Poliției României; Inspectoratul General pentru Situații de Urgență; Departamentul pentru Situații de Urgență; Grupul de Comunicare Strategică; Președintele României; Administrația Prezidențială, Statul Român prin Ministerul Finanțelor Publice;

II. Obiectul sesizării și descrierea presupusei fapte de discriminare

3. Prin adresa nr. 2015/31.03.2020, petenții sesizează Consiliul cu privire la emiterea unor acte normative care îngrădesc dreptul la tratament a pacienților cronici cu boli rare și tratare cu preponderență a pacienților cu COVID 19.

III. Procedura de citare

4. În temeiul art. 20, alin. 4 din O.G. nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării a îndeplinit procedura de citare a părților.

5. Prin adresa nr. 2015 din 24.06.2020 Consiliul a citat petenții, prin care s-a invocat din oficiu excepția de necompetență a CNCD, competența revenind Curții Constituționale. Ca urmare a stării de urgență **determinate de răspândirea coronavirusului SARS-CoV-2**, audierile nu s-au putut ține cu prezentarea părților la sediul Consiliului, acestea au fost informate în acest sens cu posibilitatea înaintării punctelor de vedere în scris. Petenții nu au fost de acord cu soluționarea speței în lipsă, motiv pentru care s-a stabilit termen de audiere cu prezență la sediul instituției pentru data de 20.10.2020. Petenții au fost citați prin adresele nr. 5839/23.09.2020 prin care s-a invocat excepția de necompetență a Consiliului. La audieri petenții nu s-au prezentat.

6. Procedură legal îndeplinită.

IV. Susținerile părților

Susținerile petenților

7. Prin adresa nr. 2015/31.03.2020, petenții sesizează Consiliul cu privire la emiterea mai multor acte normative cu caracter general care îngreșesc dreptul la tratament al pacienților cronici cu boli rare, și tratarea, cu preponderență, a pacienților cu COVID 19.

8. Prin emiterea mai multor acte normative cu caracter general, respectiv Decretul nr. 195/2020, Ordonanțele militare nr. 1-3/2020, O.U.G nr.1/1999, a O.U.G-ului ce modifică Legea nr. 360/2002, a Legii nr. 80/1995 ce urmează a fi publicată în Monitorul Oficial al României și prin faptul că statul român, prin reprezentanții legali (inclusiv Președintele României Klaus Werner Iohannis), au derogat de la Convenția Europeană a Drepturilor Omului fără a anunța cetățenii României în acest sens, fără a avea acordul acestora prin activarea de către România a art.15 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului prin încălcarea clară a Declarației Universale a Drepturilor Omului de la New York de la 1948, prin încălcarea cumulativă și în formă continuă a art.1, art.44, art.9, art.10-11, art.16, art.20-27, art.30-32, art.39-41, art.43-45, art.47, art.51-53, art.57, art.61, art.73, art.76, art.108, art.115, art.118, art.124, art.126, art.129, art.135, din Constituția României, acte și fapte care au dus în mod clar la discriminare (atât directă cât și indirectă) între aceleași categorii socio-profesionale aflate în situații identice dar și între militari și polițiști, precum și între militari și polițiști și restul cetățenilor, chiar cu încălcarea art. 53 din Constituție, fără raționament logico-juridic, fără a exista o argumentare, fără a exista o justificare care să susțină astfel de acțiuni.

9. Garanțiile oferite prin respectarea standardelor drepturilor omului sunt obligatorii chiar și în situații de criză, de urgență, asediu, mobilizare și război neexistând niciun motiv

pentru care România să deroge de la Convenție și niciun motiv care să justifice un asemenea tratament cetățenilor României.

10. Petenții susțin faptul că măsurile adoptate discriminează atât militarii și polițiștii cât și medicii și asistenții ei fiind prima linie în lupta cu COVID 19, fără a exista o justificare logică în acest sens și fără a exista o contraprestație din partea statului român care să acopere toate pierderile, toate îngrădirile impuse acestora, cum nu se justifică neexistând de asemenea măsuri concrete nici pentru ceilalți cetățeni ai țării.

11. Toate acțiunile de externare a pacienților din spitale, de tratare cu preponderență a pacienților cu COVID 19, fără a lua în seamă ceilalți pacienți cronici cu boli rare (cancer, diabet, dialize, autoimune, inimă, etc) și fără a exista o strategie concretă, fără a exista acte normative ce ar trebui să protejeze toate categoriile socioprofesionale de cetățeni (indiferent de forma profesiei exercitate și indiferent de starea de fapt, bolnav sau sănătos). Menționează faptul că acționează în calitate de persoane vătămate, titulare ale unor drepturi subiective și interese legitime private vătămate prin actele normative contestate, iar prin Decretul nr. 195/2020, ordonanțele militare, prin OUG-urile atacate le-au fost restrânse ilegal drepturile fundamentale ale omului în mod total nejustificat și nelegal, nefiind de acord cu aceasta neexistând nici un motiv legal național și internațional care să le sprijine aceste acțiuni îndreptate împotriva drepturilor fundamentale ale omului.

12. De asemenea, solicită Consiliului să sesizeze toate organele și instituțiile cu atribuții în acest sens, precum Comisia Europeană și Curtea Europeană a Drepturilor Omului pentru încălcarea gravă, fără precedent și fără argumentație și justificare logico-juridică a drepturilor fundamentale ale omului în România.

Sușinerile părților reclamate

-

V. Motivele de fapt și de drept

13. **În fapt**, Colegiul director reține că petenții reclamă emiterea unor acte normative precum: Decretul nr. 195/2020, Ordonanțele militare nr. 1-3/2020, O.U.G nr.1/1999, a O.U.G-ului ce modifică Legea nr. 360/2002 a Legii nr. 80/1995 ce urmează a fi publicată în Monitorul Oficial al României.

14. Pe cale de excepții, Colegiul director urmează să admită excepția de necompetență a Consiliului invocată din oficiu motivat de faptul că actele normative precum: Decretul nr. 195/2020, Ordonanțele militare nr. 1-3/2020, O.U.G nr.1/1999, a O.U.G-ului ce modifică Legea nr.360/2002 a Legii nr.80/1995 ce urmează a fi publicată în Monitorul Oficial al României pot fi contestate la Curtea Constituțională.

15. Astfel, Colegiul director va analiza dacă aspectele sesizate sunt incidente prevederilor O.G. nr.137/2000, republicată, având în vedere **Decizia Curții Constituționale nr. 997/2008**, pe motiv că în speță sunt sesizate aspecte care sunt cuprinse în Decretul nr.

195/2020, Ordonanțele militare nr. 1-3/2020, O.U.G nr.1/1999, a O.U.G-ului ce modifică Legea nr. 360/2002 a Legii nr.80/1995 ce urmează a fi publicată în Monitorul Oficial al României, **Decizia nr. 997 din 7 octombrie 2008** a Curții Constituționale stabilește următoarele:

„Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea constată că, în esență, critica autorului excepției pune în discuție constituționalitatea atribuțiilor jurisdicționale ale Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării, care, potrivit art.20 alin.(3) din Ordonanța Guvernului nr.137/2000, poate să dispună «înlăturarea consecințelor faptelor discriminatorii și restabilirea situației anterioare discriminării», în măsura în care situațiile discriminatorii izvorăsc din conținutul unor acte normative.

Față de acestea, Curtea apreciază că o corectă analiză a textului de lege criticat impune interpretarea acestuia în ansamblul reglementării din care face parte, mai precis al Secțiunii VI din Ordonanța Guvernului nr.137/2000, care reglementează rolul, atribuțiile și organizarea Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării.

16. Astfel, Curtea observă că potrivit dispozițiilor art.16 din Ordonanța Guvernului nr.137/2000, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării îndeplinește rolul de «garant al respectării și aplicării principiului nediscriminării», iar potrivit dispozițiilor art.18 din același act normativ, «este responsabil cu aplicarea și controlul respectării prevederilor prezentei legi în domeniul său de activitate, precum și în ceea ce privește armonizarea dispozițiilor din cuprinsul actelor normative sau administrative care contravin principiului nediscriminării». Mai departe, art.19 alin.(1) lit.c), precum și art. 20, în ansamblu, reglementează rolul jurisdicțional al Consiliului, care are ca finalitate, așa cum s-a arătat, «înlăturarea faptelor discriminatorii și restabilirea situației anterioare discriminării». În sfârșit, nu trebuie omis nici faptul că art. 2 alin. (3) din aceeași ordonanță prevede că sunt discriminatorii «prevederile, criteriile sau practicile aparent neutre care dezavantajează anumite persoane [...]».

17. Deși autorul excepției apreciază ca fiind un «nonsens» interpretarea dispozițiilor art. 20 alin. (3) din Ordonanța Guvernului nr.137/2000 în sensul aplicabilității lor și cu privire la situațiile discriminatorii ce izvorăsc din conținutul actelor normative, Curtea observă totuși că dispozițiile de lege mai sus enunțate au constituit în realitate temeiul mai multor hotărâri prin care Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării a constatat, în cadrul activității sale jurisdicționale, caracterul discriminatoriu al unor prevederi legale. Dovadă a acestui fapt stă și introducerea, prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr.75/2008, a alin. (3) la art.19 din Ordonanța Guvernului nr.137/2000, prin care s-a scos din competența Consiliului soluționarea sesizărilor având ca obiect măsurile legislative în contextul stabilirii politicii de salarizare a personalului din sistemul bugetar, măsură legislativă dictată tocmai ca urmare a efectelor generate de hotărârile emise de această instituție.

18. În această ordine de idei, Curtea constată că, în vederea îndeplinirii rolului său de garant al respectării și aplicării principiului nediscriminării, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării este chemat să vegheze, printre altele, inclusiv asupra modului în care este respectat acest principiu în conținutul actelor normative. În acest sens, acest organ poate constata existența unor prevederi de lege discriminatorii și își poate exprima opinia în ceea ce privește armonizarea dispozițiilor din cuprinsul actelor normative sau administrative cu principiul nediscriminării. Ceea ce aici interesează sunt efectele pe care

le produc aceste opinii. Astfel, dacă s-ar admite că, pe calea controlului jurisdicțional întemeiat pe art. 20 alin.(3) din Ordonanța Guvernului nr.137/2000, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării poate să constate existența unor situații discriminatorii ce își au izvorul direct în conținutul unor norme legale, hotărârea Consiliului ar putea avea ca efect încetarea aplicabilității acestor dispoziții și chiar aplicarea prin analogie a unor alte texte de lege, care nu se referă la persoana sau grupul social discriminate. Într-o atare împrejurare, se pune în discuție legitimitatea acestui organ de a interfera în competențele legislativului, prin înlăturarea aplicabilității unor acte normative și instituirea aplicabilității altora, dar și în competențele Curții Constituționale, care îndeplinește rolul de legislator negativ atunci când constată lipsa de conformitate dintre prevederile unei legi sau ordonanțe și dispozițiile constituționale, sub aspectul art.16 referitor la principiul nediscriminării.

19. Deși în lumina dispozițiilor constituționale o asemenea interpretare nu ar putea fi acceptată, rolul Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării putând fi rezumat mai degrabă la posibilitatea de a constata existența unor discriminări în conținutul unor acte normative și la formularea de recomandări sau sesizarea autorităților competente pentru a modifica respectivele texte de lege, se observă totuși, așa cum s-a reținut și mai sus, că, în practică, art.20 alin.(3) din Ordonanța Guvernului nr.137/2000 a generat efecte neconstituționale, prin care s-a încălcat principiul separației în stat, la aceasta contribuind chiar formularea echivocă a dispozițiilor cuprinse în Secțiunea VI din Ordonanța Guvernului nr.137/2000.

20. Pentru aceste motive, Curtea constată că prevederile art. 20 alin.(3) din Ordonanța Guvernului nr.137/2000 sunt neconstituționale în măsura în care sunt interpretate în sensul că acordă Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării competența ca, în cadrul activității sale jurisdicționale, să anuleze textul unor acte normative cu caracter discriminatoriu și chiar să substituie acest text cu dispoziții cuprinse în alte acte normative.”

21. Având în vedere aceste aspecte, Colegiul director admite excepția invocată din oficiu, în sensul că actele normative puse în discuție pot fi contestate la Curtea Constituțională a României.

COLEGIUL DIRECTOR HOTĂRĂȘTE:

1. Admite excepția de necompetențăa Consiliului invocată din oficiu având în vedere ***Decizia Curții Constituționale nr. 997/2008;***
2. O copie a prezentei hotărâri se va comunica petenților

VI. Modalitatea de plată a amenzii: —

VII. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată în termenul legal de 15 zile potrivit **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ** la instanța de contencios administrativ.

Membrii Colegiului Director prezenți la ședința de deliberări desfășurată în data de 27.01.2021 au fost: ASZTALOS Csaba Ferenc – Membru, DIACONU Adrian – Membru (online), GRAMA Horia – Membru (online), HALLER István – Membru (online), JURA Cristian – Membru (online), LAZĂR Maria – Membru (online), MOȚA Maria – Membru, OLTEANU Cătălina – Membru, POPA Claudia Sorina – Membru

Prezenta hotărâre va fi comunicată în baza Ordinului Președintelui CNCD nr. 138 din 24.03.2020.

ASZTALOS CSABA FERENC
Membru Colegiului director,
Președinte CNCD

Redactat la data de 03.01.2021

Motivele de fapt și de drept: P.C.S. și V.F.

Notă: Hotărârile emise de Colegiul director al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării potrivit prevederilor legii și care nu sunt atacate în termenul de 15 zile, potrivit **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și Legii 554/2004 a contenciosului administrativ**, constituie de drept titlu executoriu.